

MIC. # 9655 (RAB. 2397)

KITSOR ME-DINE HA-SHEHITAH.

קצור מדיני השחיטה.

ITALY

ITALIAN SCRIPT

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

111
LUCY, GILK, and

2

2

16

R 274
45 935

LIBRARY
OF THE
JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
OF AMERICA

PRESENTED BY
Mr. David Dorfman

בְּיָצוֹד מֵרֵיב הַשְּׁחִיטָה

כִּי שִׁירְצָה לִשְׁחוֹט בְּהֵמָה חַיָּה יֵאוּ עוֹף
 צִרִיךְ שִׂידַע תַּחִּילָה ט' דְּבָרִים הַכּוֹלְלִים
 הַלְכוֹת שְׁחִיטָה וְאֵלּוּ הֵן :
 א' מִי יִשְׁחוֹט : ב' לְמִי יִשְׁחוֹט : ג' בְּאִיזָרָה
 דְּבַר יִשְׁחוֹט : ד' אֵיזָהוּ מְקוֹם הַשְּׁחִיטָה :
 ה' כַּמָּה שִׂיעוֹד יִשְׁחוֹט : ו' כִּיצַד יִשְׁחוֹט :
 ז' הֵיכָן יִשְׁחוֹט : ח' מִתִּי יִשְׁחוֹט : ט'
 דְּבָרִים הַמְּפַסְדִּים אֶת הַשְּׁחִיטָה וְכַמָּה הֵן :
 א' מִי יִשְׁחוֹט : יִשְׂרָאֵל בֶּן דַּעַת וְיוֹדֵעַ הַלְכוֹת
 שְׁחִיטָה וְיוֹדֵעַ לְאָמֵן אֶת יָדָיו בַּשְּׁחִיטָה
 שִׁבִּיר מְקוֹמוֹת הַכַּשְׂדִּים וְהַפְּסוּלִים וְיוֹדֵעַ
 בְּדִיקַת הַסְּכִיף כְּהוֹנֵן וְשֹׁלֵא יִתְעַלֵּף וְלִבָּן
 נוֹהֲגִים שֶׁאֵין אֲדָם שׁוֹחֵט אֲתָב נִטְל'
 חֲרִשׁוֹת בְּכַתָּב מִן הַחֹכֵם וְצִרִיךְ שִׂישְׁחוֹט
 לְפָנָיו מִכָּל הַמִּינִין הַרְבֵּה פְּעָמִים וְאֵין
 לִיהֵן רִשׁוֹת בֵּא"ל לִבָּן י"ח שְׁנָה וְאִם חֲזָה
 בַּעַל

04460

בעל תורה וירא ה' יכול ליתנו לבן י"ב :
ורוב השוחטים מנמחים הם :
אבל חרש שזטה וקטן שלא הגיע לחינוך
ושיבור שהגיע לשכרותו של לוט' וסומא
וערום לא ישחוט :

זמומר לע"א זמומר להכעיס דינם כגוי :
למי ישחוט : לכל מי שירצה לאכול בשר :
באיזה דבר ישחוט : בכל דבר בין בצוד
בין בקרומית של קנה בין באיזמל. והוא
שלא יהיה בו עוקץ ופגם וגם שלא יהיה
מחובה בקרקע או בגוף הבהמה וכיוצא
בזה ושיהיה בו השיעור :

איזה מקום השחיטה : בצוואר יש ב'
סימנים הקנה והושט. מקום השחיטה
בקנה משפוי כובע ולמטה עד מקום
שיגיע ראש כנף הריאה העליונה
כשהיא נפוחה ולמעלה של טבערת
הגדולה נמצאים כמו ב' חיטי אם שחם
למעלה

למעלה ולא שׁייר יאו למטה מראש כנף
 האונא הז מוגרמת וטריפה :
 ומקום בוושט מתרבץ הוושט ולמטה
 עד מקום שמתחיל להיות פרצים כפרס :
 וקבלה מן הקדמונים השיעור הוא עד
 מקום שמגיע שם אוזן הבהמה או החיה
 בשכונתין אותו ובעוף עד הזפק ובבאן
 שאין לו זפק עד תחילת בין האגפים :
 ופירוש תרבץ הוושט כל שחזתכו וכוון
 ראוי לשחיטה ואם אינו כוון אל
 עומה במקומו נקרא תרבץ הוושט ואינו
 ראוי לשחיטה ואם שחט למעלה או למטה
 מאלו המקומות שחיטתו פסולה :
 ככה שיעור ישחוט : ב סימנים קנה וושט
 לכתחילה ולזה יכוון ואם שחט רוב א
 בעוף ורוב שנים בבהמה ובחיה בשירה :
 אבל אם שחט סימן א כולו וחצי השני
 בבהמה ובחיה או ב חציין ואפילו בעוף
 טריפה

טרפה עד שישחט רוב א בעוף ורוב שנים
בבהמה ובחיה וצריך שיהיה רוב הנראה
לעינים מחללה :

וטעם שבעוף רי בסימן א דכתיב זאת
תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה
הרומשת במים הטיל הכתוב העוף בין
הבהמה והדגים לחיבו בשתיים אי אפשר
שהוקש לדגים לפוטרו בלא כלום אי
אפשר שהוקש לבהמה הא כיצד נעשה
פשרה ומחייבין אותו סימן א לבד :

כיצד ישחוט : חותך צוואר הבהמה וישחוט
הסימנים כלם או רובם לפחות :

ואת נשחוט מן המפרקת ואחכ לבוא
לשחוט בצוואר : והצנבה עד שישחוט
המפרקת הרי היא גבילה כיון ששחט
חוט השדרה וכשיבוא לשחוט הסימנים
היא מתה ואתו צריכים לשחוט מחיים
וסימן הששה גבלות מחיים ימק גבו :

היכן

היבן ישחוט : בכל מקום חוץ לתוך ימים
 או לתוך נהרות כרי שלא יאמרו לשר
 של ים או לבבואה הוא שוחט ולא
 לתוך גומא ואפילו אינה נקיה מעפר
 שלא יאמרו אפיקורוס הוא ולא לתוך
 הכלים שלא יאמרו לקבל הדם לידן
 לעז הוא שוחט ואם אינו רוצה ללכלך
 ביתו עושה מקום מדרון חוץ לגומא
 ושוחט שם ודוקא בביתו אבל בשוכן
 לא ישחוט אפילו בה"ב ;

ואם היה בספינה יכול לשחוט ע"ג כלים
 במדרון והדם שותת ויורד לתוך הים
 ואינו חושש ;

ואם יש בכלי מים שאז אין הדם ראוי
 לזריקה אם הם זכים לא ישחוט שלא
 לצורה הנראת במים הוא שוחט ואם
 הם עכורים מותר ואם יש בכלי עפר
 מותר ;

מותר

ח מתי ישחוט ; בכל עת בין ביום ובין בלילה
בד"א כשאבוקה כנגדו יאבל אין אבוקה
כנגדו או ביום במקום אפל לא ישחוט
לכתחילה שמא ישלה או ידרוס ואתם
שחט ואמר ברי לי ששחטתי כהוגן כשר
ושתי נרות חשובים אבוקה אפילו קלועים
יחד :

וגם בשבת לחולה שיש בו סכנה ;
ט מה הם הדברים המפסידים את השחיטה ;
חמשה ואלו הן שהייה דרסה חלדה
הגרמה ועיקור ;

שהייה כיצד ; כגון ששהא בשחיטה
והשיעור לפי מנהגנו הוא במשהו בין
בבהמה בין בחיה בעוק ואם לא התחיל
לשחוט אלא חתך מעט מהשעור עד
שיצא דם ושהא טריפה אע"פ שאמר
בריא לי שלא נבעתי וכן אם נמצא גמי
או קש וכיוצא מונח בוושט או בקנה
ונשחט

ונשחט עמו טרפה לוודאי הוצרך לשהות
מעט בחתיכת הדבר ההוא :

וכיון דשהייה פוסלת גם במיעוט בתרא
מי ששחט רוב א' בעוף או רוב ב' בבהמה
ושחט למות יכנו על ראשו להמירנו
ולא יחזור ויחתוך בסכין :

דרסה כיצד : כגון שהכה בסכין על
הצוואר או שדחק הסכין על הסימנים
כדרך שהותכין צנון או כשות ושחט
בלא הולכה ובלא הובאה :

ואם שחט בהולכה או בהובאה לבר
אם יש בסכין כמלוא רוחב ב' צווארים
כמה ששחט בשרה ואם לאו טרפה
שא"א שלא דרס אבל אם הולך והגא
אעפ"י שאינו ארוך כ"כ בשרה אבל
לכתחילה אין לשחוט אלא בסכין שישי
בו השיעור ואם שחט בהולכה והובאה
וחתך כל המפרקת המנהג להכשיר
פי

כי בן רוב הרעות :
ודרסה פוסלת לפי מנהגינו בין במיעוט
קמא בין במיעוט בתרא בין בקנה
בין בושט בין בבהמה בין בעוף :
חלדה כיצד : כגון שהכנס הסכין בין
סימן לסימן או תחת הצמר המסובך
בצוואר או תחת המטלית או תחת כל
דבר טריפה לפי שצריך שחיטה גלויה :
הגרמה כיצד : כגון ששחט חזן
ממקומות של השחיטה כמו שאמרנו
ובין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא
בין בקנה בין בושט בין בבהמה בין
בעוף : וצריך להתחילה לשחוט באמצע
הצוואר ואם שחט מן הצדדין שחיטתו
כשרה והוא שהחזיר הסימנים ויודיע
שחתכם קודם בשר הצוואר ובפרט
ביונים שנמצאים להם הסימנים בצדדי
הצוואר ויאחד הסימנים בשתי אצבעותיו

יפה יפה :

עיקוד כיצד : לבון שנעקרו הסימנים
ממקום חיבורם או רובם או א מהם
או שנתדלדל אחד מהם הדיעקוד ושריפה
אבל אם לא נעקר אלא מיעוטו אע"ב
שהרוב הנשאר הוא מדולדל שהוא מעט
באין ומעט כאן כשר שחם א מהסימנים
ומצא את השני שמוט ואינו יודע אם קודם
השחיטה אם אחריה ה"ז מריפה :
שחיטת חולין אינה צריכה כוונה ואפילו
מתעסק בעלמא לחתוך או שזק סבין
למעצה בכזתל ושחטה בהולכה כשרה
אבל בעיני בשחיטה כח גברא ולכך אם
נפלה מעצמה ושחט פסולה :
אין שוחטין הבהמה עד יום שמיני ללדתה
ואין סומכין על זה מן הכותי :
אין שוחטין אותו ואת בנו ביום א' ל"ש
האם ואת"כ הבן או הבת או אפכא ואם
נודע

לית א"י

נודע שזה אביו אין שוחט שניהם ביזם א'
השוחט לשם עז אסורה בהנאה :
השוחט לשם קדשים שבא ליכוד או
גדבה אפ"ה היא בעלת מום שחיתתו פטולה
אבל אם אינם באים בנדר או נבבה לשוחט

שאלות ותשובות :

א מנלן שצריך לשחוט
ב דכתיב וזבחתי מבקרך וכו' אין זביחה אלא
שחיטה שכן תרגום ושחט ותיכוס וכן תרגום
וזבחת ותיכוס ועוד אז"ל כאשר צוירתיך
היכן צווחו בשחיטה מלבד שנצטווה משה
בע"פ בהלכות שחיטה וז"ל נפקא לך
מדכתיב אך כאשר יאכל את הצבי תבוא
הא למדת שחיה בכלל בהמה וגם היא
טעונה שחיטה ועוף דכתיב איש כי יצוד
ציד חיה או עוף הרי שהוקש להוורד
ובמזה טעון שחיטה ודגים אינם בשחיטה
שנא

בגל פה

שנא'אם כל דג' הים יאסף להם באסי'פ'
 בעלמא ועוד דבתי' וישטחו להם שטורח
 קרינן ביה בהיפוך אותיות וישחטו להם
 שחוט :

ועוד רמז באשר צויתך ר"ת כ' כשר לשחוטו
 א' סימן א' בעוף ש' שנים בבחמה י' ד' רובן
 כבולם :

א' מנין לשחיטה שהיא מן הצוואר
 ב' דבתיב ושחטתם בזה במקום ששר
 שהוא קנה חטאו כלומר שחטאו ובושט
 דבתיב וזבחת במקום שזב המאכל דהיינו
 הוושט חתכו :

א' רמז לבדיקת הסכין מן התורה
 ב' דבתי' ושחטתם בזה בזה היינו י"ב בדיקות
 קודם שחיטה י"ב אחר שחיטה
 ומה הדמז נוחגים באשכנז לשחוב
 בסכין ארוך י"ד אזבעות :
 א' מנין לסכין שיהא בתלוש

פ' דכתיב ויקח את המאכלת לשחוט את בנו
א' מנין לשחיטה שתחא גלוייה
פ' דכתיב חץ שחוט מה חץ בגלוי אף שחיטה
בגלוי :

א' למה איך שוחטין בסכין פגום
פ' משום צער בעלי חיים כי קריעת הפגימה
קורמת לחדורה של סכין ונרמז בפסוק
לא תשחט על חמץ דם זבחי רחמץ
בגימטריא פגימה ועוד שמצער הבעל
חי נפגס הדם באיברים ואינו יוצא לא
בהרחה ולא במליחה :

א' במה צריך לבדוק
פ' בבשרא ובטופרא ובתלת רוחתא
בבשרא כנגד הוושט שהוא רך כבשר
וכשלא נרגיש פגימה בבשר האצבעים
הוושט לא ירגיש כלל ובציפורן כוונת
הקנה שקשה כצפורן וכשלא נרגיש
פגימה בצפורן גם הקנה לא ירגיש בהו

ועוד

ועוד יש אדם שמרגיש בבשר יורד

מבצפרן:

א כיצד בודקין:

ב בהולכה ובהובאה. פי' הולכה מבית ירו

בלפי ראשו. ופי' הובאה מראשו כלפי ירו.

ג וברזק לאט ובכוונת הלב שלא יפנה

לבו לדברים אחרים. וצריך לפעמים

לשנות הצפורן שמא נפגמה ואולי

יש פגימה בצדדי הסכין שלא ירגיש בה

לפי שעוברת בתוך הצפורן

וכשבודק אחר השחיטה צריך לקנח

קודם הסכין מן הדם שעליו מפני שלפעמים

הדם נקרה תוך הפגימה ולא ירגיש אותה

ומאוד מאוד צריך זהירות וזריזות

בבדיקת הסכין

א צריך סכין מיוחד או לא

ב צריך והטעם שמא יחתוך בו דבר קשה

ויפגום הסכין ולא אדעתיה וישחוט בו

גלא

בלא בדיקה תחילה ולאחר שרחיטה
יאבדנו ויכשיר השחיטה כסבד ששחט
בסכין ברזק אמנם אם הסכין מיוחד
לכך ובדקו לאחר שחיטה תמיד ומצניעו
א"א שיקרה לו זה

א כמה הוא שיעור הסכין

ב כמלוא רוחב ב צוואר מהנשחט אם
רוצה לשחוט בהולכה או בהתבאה לבר
אבל אם הוליק והביא כשר בסכין כל שהוא

א ולמה צריך שיעור בסכין

ב שאם היה קטן יותר מראי א"א שישחוט
בלא דדסה

א מהו איכות הסכין

ב צריך שיהיה חד יפה ושלא יהיה בו
פגימה כלל ואפילו כחוט השערה

א וסכין חלק שוחטין בו או לא

ב אין שוחטין בו בהמה שמא יתעכב
במיעות בתרא מהסימן הראשון כשיעור

שהייה

שהייה

סבין של גויים מהו

אין שוחטין בו כלל

סבין ששחט בו מריעה מה ריט

מקנהו יפה יפה בסער הבהמה או בגופת

העוף

כמה מידות בסבין

ששה מידות: אונות מסוכסכת עולה

והרד סאסא שתי פיות עוקק

אונות כיצד

שהפגימה נכרת בהולכה ובהובאה ואפי

בדיעבד שהיטתו טרפה והוא מלשון

אגרה בקיץ לחמה

מסוכסכת כיצד:

שהפגימה ניכרת בהולכה אם היא נוטה

לצד הזנב או בהובאה אם היא עפורה

לצד הראש ואם שחט בהולכה אפי

בהובאה במקום שהפגימה אינה ניכרת

בשרה

כשרה בלי עבר :

והוא מלשון וסכסכתו מצרים
ובזמן זה כל פגימה שתאגור בה כל שהיא
פוסל בין שנרגש בצד בין באמצע בין
בהולכה בין בהובאה :

א סכין שיש בו מסוכסכות רבות
ב לא ישחוט בו שא"ל שלא שחט בפגימה :

א עולה ויורד כיצד

ב היה בו פגימה והשחין הסכין ונשאר המקום
נמוך ובזה שוחטין בו לכתחילה אעפ"י
שעקום בנחש

א סאסא כיצד :

ב סכין הדומה לסאסאה או שבולת ואין בו
פגימה אלא שהוא חריף מאד אעפ"י שחמתו
אין אנו נוהגין בו

א מהו שתי פיות

ב סכין שחותר משני הצדדין וצד א פגום
לא ישחוט בו עד שישחיונו ויברקנו שלא

יהפוך

יהפוך

א עוקץ ביצרא

ב צריך שלא יהיה בו עוקץ שלא יעשר
הלדה

א שחט בלא בדיקה תחילה

ב אם ברקו אחב ומצאו יפה כשר

א שכה מלבדוק הסכין אחר ששחט ונאגר
הסכין

ב אם הוא בריא שברקו קודם שחויטה
בריוק והיה יפה ושחט תפף לבריקתו
בלא היסח הדעת כשרה :

א למה צריך לברוק הסכין קודם שחויטה
ב שכח ישכה לברוק אחר השחיטה והרי
חזא כאוכל נבלה :

א צריך לברוק הסכין אחר השחיטה אתו
לא

ב צריך לחזור ולברוק והם כשהסכין לפני
אבל אם נאבר שחיטתו כשרה הואיל

וברקו

ובה תשל

7

ובדקו קולם

א' שחט בסכין בדוקה ומצא את"ל הסכין

פגום

ה' א"פ' נגע בעצם המפרקת ה"ז נבילה ואין

תולין שנפגמה אחר השחיטה את"ל

חיישין סמא בעוד נפגמה ונמצא ששחט

בסכין פגומה ואפילו בעוף שעורו דרך

חיישין

א' שחט כמה בעלי חיים חייב לבדוק בין

כל א' וא'

ה' צריך לבדוק והמעם הוא שאם ל

בדק אלא באחרונה ונמצאת הסכין

פגומה כולם ספק נבילות ואפילו היא שונה

וחיישין סמא בעוד הראשונה נפגמה:

א' מי שלא בדק הסכין תחילה ואת"ל קודם

שבדק הסכין אחר השחיטה נאבד מהו

ה' אם בריא הוא שיש לו סכין מיוחד

ומבוקם מיוחד לסכין כשדה:

שחט

א' שחט בסכין ברוק ונאבד קולם בדיקה
 אחרונה ואח"כ נמצא והוא פגום מהו
 ב' כשרה אמור שיבר בו עצמות ול
 ארעתייה ואוקים סכין אחזקתיה
 א' סכין שפיו חלק ואינו חד
 ב' אפי' הולך והביא כל היזם כשרה
 א' שחט ואח"כ שיבר בו עצמות
 ב' כשירה אע"פ שנשברין אח"כ מצד
 פגום

א' נפל סכין מידו אחד השחיטה קודם
 שברין
 ב' אם ראה שנפל על חודו ע"ג סלעים קשים
 כשר
 א' מי שיש לו סכין פגום יש שום צד היחיד
 לשחוט בו

ב' בשעת הדחק כמו בע"ש בין השכושות
 או ב"ט או שאין לו אבן משחזת מותר
 לברוק מטלית או דבר אחר על הפגימה
 ובלבד

ובלבד שתהא מהודקת על הסכין יפה יפה
ועוד צריך שישאר מהפגימה ולמטר
שיעור אורך הסכין כמ"ש :

א סכין של שני פיות מה דינו
ב לא ישחוט בו ער שיברקנו משני צדדין
ג לא יהיה בו פגימה משום צד

א כמה שחטיין
ב לכתחילה יכנין לשחוט כל שני סימנין
ג ובריעבר רוב א' בעוק ורוב שני

בבהמה בשירה וגם יכנין לחתוך הוודיין
בעוק הואיל וצולחו כלו כא' וא"ל הזהח
בזודיין כ"י יהודה :

א מנין לשחיטה שתהא מכת אדם
ב רכתיב וזבחת ואכלת מה שאתה זוכר
ג אתה אוכל :

א צריך לברך קודם השחיטה
ב צריך וכך מברך בא"י אמ"ה אקב"ו על
ג השחיטה ולא ידבר בין ברכה לשחיטה

ולא

ולא בין שחיטה לשחיטה ולא בין שחיטה
לכיסוי

א שחט ולא בירך מהו

ב אם נזכר קודם שישלים שחיטתו בירך
ואם לא בירך כלל אפה שחיטתו כשה
דהברכות אינם מעכבות את המצות
וה"ה בכיסוי הדם :

א שחט דבר דאחיליד בו רעותא וצריך
בריכה

ב ישחטנו בלא ברכה וכשימצא כשר
מברך על השחיטה ובלבד שיהיה סמוך
לשחיטה ואם אפשר לו לשחוט אתה
דבר קודם לזה ולברך עליו ולהתכוון
גכ לזה נכון הוא אבל שחט בהמה
וחיה אעפ" שצריך לברכה הרי אפ"ה
מברך קודם השחיטה דלמכבינן הרום
דבשרות הן

א השוחט במקומות מטונפות ליצר

יעשה

אפילו הכי

Dubio d.
ערפות

גכ כן

יעשה

יברך בריחוק ר' אמות ולא ידבר ער
אחר השחיטה לפי שאסור להפסיק
בדיבור בין ברכה לעשיית המצוה
בדבר שאינו צריך ואם דיבר צריך
לברך פעם אחרת

שחט כמה ב"ח ברכה א' לכל או לא
אם כולן שם או שבאו בעוד שהיה
לפניו כמה ששחט די ברכה א'

מי ששחט הרבה עופות זה אחר זה
בהו לדבר ביניהם

בדבר שאינו מצרכי השחיטה לא
ידבר בין א' לא' ואם דבר צריך ברכה
אחרת אבל על הכיסוי השני כיון
שבכיסוי הראשון היה דעתו על הכיסוי
השני והשחיטה לא הוי המסק

אם כשהתחיל לשחוט לא היה בדעתו
לשחוט עוד ואח"כ הביאו לו עוד

אפילו

א פילו היו מאותו המין יכסה רגל
 הראשון ויברך עליו ואח"כ יברך על
 השחיטה השנית אבל לא על הכיסוי
 השני והיינו כשהביא לו קודם שבירך
 על הכיסוי הא' אבל אם הביאו לו
 אח"כ צריך לברך גם על הכיסוי השני
 א מה צריך לבוין השוחט כדי לצאת
 מכל הספקות

ב יזהר להיות דעתו בשעת הברכה על
 כל מה שיבוא לו ובזה אף שבשעה
 שבירך לא היו לפניו כ"א א' והביאו לו
 אפי"ן אף כולם נפטרו בזו

ג היה שוחט היה או עוף ודעתו לשחוט
 עוד ושכח וכיסה ובירך מה דינו על
 מה שצריך עוד לשחוט

ד לא יברך עוד על השחיטה שאין תכיסוי
 המסקן אבל צריך לברך על הכיסוי הדב"ב
 כיון שלא נתכוון אין בברכה פיקו הראשו

השוחט

תעלוקה

א השוחט את המסוכנת מאי
ב אם לא פרכסה אחר השחיטה טריפרי
ולוקים עליה ואם פרכסה כשרה
א מאי מסוכנת

ב לבן שמעמידין אותה ואינה עומדת
בבעירה או במקל אפילו אכלה
מאכל בריאים

א ביצר הוא הפירכוס

ב בהמה דקה או חיה בין שפשטה ידה
זהחזירה או רגלה אע"פ שלא החזירה
או שכפפה רגלה בלבד ה"ל פרכוס ומחמת
אבל פשטה ידה ולא החזירה אסורה
שזו היא הוצאת נפש וזבבהמה גסורה
אחר ה"ד ואחר הרגל בין פשטה ולא
כפפה בין כפפה ולא פשטה ה"ל פרכוס
וכן כשכפפה זנבה הוי פרכוס ובעוקא אפי'
לא רפרף אלא בעינו ולא כשכפש אלא
זנבו הרי זה פרכוס

ודוקא

ודוקא שהיא מסוכנת מסכת חולי וכיוצא
 אבל בהמה שנפלה או שהוכתה וכיוצא
 וכן עוף שרדסו אדם ברגלו או מרדסו
 בכותל או שדצצתו בהמה או שהבטה
 על דבר קשה או על המים וכיוצא אין
 לשוחטה אלא כשהלכה לפחות ארבע
 אמות הילוך יפה כרדפה :
 השוחט את המסוכנת בלילה ולא ידע
 אם פרנסה

ה"ז ספק נבילה ואסורה
 כמה דברים מפסידים את השחיטה :
 חמישה : שהייה ירסה חלדה הגרמה
 ועיקור

רמז לחמישה דברים אלו בננין
 פ"ד ב"י וצורה לי צידה ה"א יתירה לרמז
 שלמדו ה' דברי' לו שמפסידים השחיטה
 ואז"ל שא נא בליך חרד סכינך ושחוטם
 יפה שלא תאכילני נבלה ועוד רמז

אחר דכתי' וטבוה טבח והכין ברת' והם
ששה דברי' שעושים נבלה מרזי"ם
ה' חמשה לברים המפסידים השחיטה כנל'
כ' ון עולים שבעים רמוז לע' מדפיות

א' מאי שהייה

פ' שלא שחט בבית א' לא ששהה מעט

*in uya
uolva*

א' כמה שיעור שהייה

פ' אנו נוהגין בכל שהוא

א' מאי טעם השחייה

פ' שמצטערת הבהמה ויעוד ושחט אמר
רחמנא משמע שחיטה א' ולא ב' שחיטו'

א' מהו דרסה

פ' שדחק הסכין בלא הולכה והובאה
או אפילו בהולכה והובאה ודחק הסכין

כדרך שחותכין את הצינון

א' כמה שיעור הדרסה

פ' בכל שהוא בין בראש בין בסוף בקנה

ובושט'

מה

א בזה סעם הודרסה

לפי שנתנקה הבהמה תבלע הדרום
באיברים ואינו יוצא לא בהודחה ולא
במליחה

א מהו חלדה

שכחם מין הסכין בשחיטתו ונתעלם
מן העין כגוף שכסה הסכין בין סימן
לסימן או תחת העור או תחת הצמר
המסובך בצוואר או תחת מסלול
הקשור על צווארה או תחת נוצרת
העוקף ובה מגזירת חולדה שדררה
בעיקר הבית ואינה נראית לכך יפנה
מקום לסכין בצמר הכבשי ובנוצת העוף
א בזה שיעורה

א בזהו בין בקנה בין בושש בין בראש
השחיטה בין בסוף
א באי טעמה

לפי שהשחיטה צריכה להיות מפורעת

ודמז לזה דכתי' ושחט אותה לפני ועוד
דרשדזל חץ שחוט מה חץ במשיכר
ובבילוי אף שחיטה כך

א מה היא הגרמה

ש שחט בבקב למעלה מטבעת הגדולה
או למטה מראש לבקב האונה: דבושט
למעלה מתודבץ הושט או למטה מבג
הזפק זבבהמה במקום שמתחיל להיות
פדצים ככרס כל זה היא הגרמה

א מהו לשון הגרמה

ש מגזרת צדם המעלות

א כמה שיעורה

ש אמילו בכל שהוא בין בראש השחיטה
בין באמצע בין בסוף לפי שנבוקב
הושט במשהו

א כמה עיקור

ש שנעקר או נשכט הסימן ממקום חיבור
בין למעלה לצד הראש בין למטה לצד

הגוף

הגוף

ולדש"י אם שחט בסכין פגום שקור ע
 ואינו שוחט בקרא עיקר
 א במה הוא שיעור עיקר הסימנים
 ג רוב א בזהם או רוב שניהם אבל מעצומם
 כשר ולכך יזהר בתרנגול ובדבורי שלא
 ישחוט אצל הכותל כדי שלא ירחוק
 בגליו ויעקר הסימני או מפני נענועו
 ורחפו ובתפיסת הסימנים יזהר שלא
 יחנק קודם שחיתתו

א אם נמצא אחר השחיטה סימן שמוט מהו
 ה לפי מנהגינו מטריפין אותו מספק אם
 קודם שחיטה נעקר אר אחריה בין תפס
 הסימנים או לא תפס הסימנים לפי שאין

אנו בקיאים בבריקות

א מה צריך לעשות אחר השחיטה מיד
 ה צריך לברוק הסימנים אם נשחטו כדלעיל
 או לפחות יראה בשעת השחיטה שיהיו

שחוטים

שחוטים דוג' א' בעוף ורוב ב' בבהמה זנהג
לבחוק בדרך זה שתוקף בגודל השיפוי
נובע ומתוך החחק יפלטו הסימנים לחזק
ואז יוכל לדאות אם נשחטד' זגם יוכל
לדאות אם נשמטו מהלחי שאם ללא
יכנסו הסימנים לפנים אחר שהסיד אבוע
היא שמוטה וטריפה: ולפי' אם השליך העוף
צידו בלי בדיקה אעפ' שבדקם אח' ומצא
שחוט' כראוי טריפה שאנו דוששין שעי'
הפרכוס נתרוב החתך:

ועד צריך לבדוק הספין ככל דיני הבדיקה
במש'

א' אחר השחיטה צריך לכסות הדם או לא
ב' השוחט חיה או עוף חייב לכסות הדם
ג' מאי טעמא מכסין דם חיה או עוף יותר
מבהמה

ד' כתב הכלבו כשהפילה רבקה את עצמה
מעל הגמל כשראתה את יצחק נשדד
בתולותיה

בתולדותיה. והיה יצחק חושד לאליעזר
 שבא עליה וסיפר לו הענין טלו כב"ש
 ויספר העבד ליצחק וכו' והביאו את
 המקום שנפלה והראה לו דם הבתולים
 כי באתה חיה א' ושכר אותו שלי
 ילקקוהו הכלבים. ולכן זכו כל החיות
 הנאכלות לכסות את דמם וגם עוף א'
 עשה צל עליו מלמעלה ולזה ג"כ זכו כל
 העופות והמרדש אמר שטעם ר' יעקב
 הוא שבשעה שהרג קין את הבל אחיו
 היה מושלך ולא היה יודע קין מה לעשות
 זימן לו הבה"ב עופות טהורים והריג א'
 מהם את חבירו והפך ברגליו הקרקע
 וקברו ומהן למד קין והפך וקבר את
 הבל לפיכך זכו כל העופות לכסות את
 דמם.

צריך לברך קודם שיכסה
 היין. וזה נוסח הברכה בא"י אמ"ה אקב"ו

על

על כיסוי דם בעפר וזה בחיה או עוף דכתי'
 איש כי יצוד ציד חיה או עוף וכו' ושפך את
 דמו ^{ויומר} אבל בהמה פטור דכתי' על ה'אדמה
 תשפכנו במים ואעפ"י שכתוב יצוד חייב
 חז"ל אף נצוד ועומר אלא שד"י בר
 הכתוב בהווה :

א כיצד יתנהג בכיסוי

פ צריך לחבין עפר תחוח למטה ולמעלה
 דכתיב וכסו בעפר ודייקינן דלא כתוב
 וכסו עפר אלא בעפר ר"ל ב עפר למעלה
 ולמטה ויעד צריך עפר מתוקנת קודם
 השחיטה ולא ישחוט עלקרקע קשה
 ולא בעפר לחו אלא בעפר דק ויש
 שראוי לימנות כמ"ש מי מנה עפר יעקב
 ולא יכסה בעפר שאינו מצמיח וגדל בו
 צמחים אעפ"י שנקרא עפר כמו חזק
 המדבר אבל אם אינו מגדל צמחים
 נקרא עפר מבסין בו כמ"ש ולקרחו

יורה דעה

לטמא

לטמא מעפר שריפת החטאת וכן מכסין
 בזהב שחוק דכתי' ועפרות זהב לו

א במה מכסין

ה בירו או בסכין ודמו לדבר ושפך וכסה
 במה ששפך יכסה וגם יכול לכסור
 בקתא דסכינא אבל לא ברגליו שלא

יהיו המצות בזויות עליו

א שחט ונתבלה בירו מאי

ה פטור מלכסות דכתי' אשר יאכל פרט

לנבלה

א שחט ומצא הסכין פגום מאי

ה יכסה בלא ברטה דשקא בעצם נפגם

ולפיכך צריך לברוק הסכין קודם

הכיסוי כדי שלא יהיה ברכתו לבטלה

אם תמצא פגומה ומהאי טעמא

השוחט חיה לא יכסה ער שיבר וכן

הריאה ואת שאמרנו שמברכין על

השחיטה קודם השחיטה היינו דוקא

משום

משום דא"א בענין אחר דכל מצות
מצותכין עליהם עובר לעשייתן וסמכין
אחזקה דרוב הבהמות כשרות הן אבל
היכא דאפשר לברוד מברוינן

א אם נמצאת ספק טריפה מאי

פ יבסה בלא ברכה

א שחט עוף ספק טריפה מאי

פ יברוק אותו אחר השחיטה אם רחוק
כשר יבסה

א שחט עוף ונתבללה בידו וחזר ושחט עוף

אחר כהונן מאי

פ חייב לכסות

א שחט עוף ושחט בהמה עליו מאי

פ שטור מלמסות

א דאם שחט בהמה ואח"כ שחט עוף עליו

מאי

פ חייב לכסות

א השוחט ונבלע הדם בקרקע מאי

פ' אם רישומו ניכר חייב לכסות
 א' אם לא יצא דם מהנשהו מאי
 פ' בשך שדים האיברים שלא פוידט מותר
 דלא אמרינן מיהו היה
 א' חייב לכסות כל הדם עד שפריך לומר
 שיתכצא כל הדם דרך בית השחימה ואלא
 פ' ביון שיצא דים בשחימה יפול לכסותו
 מדי אעפ"י שפירכוס מתכצא והולך
 אין בקי בלום
 א' דם חמתו ישיעל חסבין מאי
 פ' אם אין שם דם אלא אין חייב לכסותם
 אבל יש דם אחד אין דאשטין אחריהם
 א' השוחט לנולת בשבת כיצד יעשה
 פ' בכוזצא שבת אם רישומו נכר ימטה
 א' שכה דלפניסה מהו
 פ' אם יש שם אחרים וראוהו חייבים
 לכסות
 א' בטהו דנתגלה מהו

אין

אין צריך לכסות פעם אחת אבל כסות
הרוח וחזר ונתבלה חזר ויכסו
ואם נשאר מכוסה במה שכסו הרוח
פסור מלכסות.

א שפסול ולא כסה ואין שם מי שיכסו
דבר יחיד שלא כסה מאי

כ שם לישומו של דם ניכר חייב לכסות
א שחיסת השו" חייב לכסות או לא

פ טורה מכוסוי דרוב מעשיהם מקולקלים
ואם ראו בקי ששחט כראוי חייב
לכסות

א דם שנחערב במים כיצד יעשה
ב אם רושם דם ניכר חייב לכסות
ג היה בספינה ואין לו עפר לכסות מאי
ה ישחוט על בשר או סנדל וכשעומד
במקום שיש שם עפר יכבסם במעט
מים ויכסם בעפר בלא ברכה:
א הפסיק בין ברכה לכיסוי מה דינו

מכסה

זרע אמה
יק"א

מכסה ומכרך ואין בך כלום
 כיצד יתנהג אדם בי"ט

בתחילה צריך לבדוק הספין מערב י"ט
 ויכול לבדוקו בי"ט אחר השחיטה לקנות
 אם הוא פגום ויכסה בעפר מוכן מערב
 י"ט או אפר שהוסק מערב י"ט ואם האפר
 הוסק בי"ט צריך שתהיה חמה לצליחה
 בה ביצה ואם אין לו שום א' מכל אלו
 ימתין לערב אם רישומו ניכר יכסה.

ביצה יתנהג בספקות

כל ספק שיארע לו יחמיר או אם יש
 שם חנם לשאול שואל.

מי שצריך לדם כיצד יעשה

גודר או מעקר.

במה צריך ליזהר החפץ למלא י"ט
 בדבר השחיטה

בי"ט חנאים:א' ללמוד הלכות שחיטה

עם חנם

א באחד מן הפוסקים הרשומים בדיוקן
ב לשאל רשות מרבו כי כל השוחט בלי
גטילת רשות דמו בראשו והכריש
לבלתי ראוי הוא נכנס תחתיו

ג שיטחוט בפני חכם פעמים רבות מכל
סין ומין ושהחכם יחפש אחריו אם
מרגיש בפגימה :

ד לחזור חלכות שחיטה בקיצור לעיתים
מוגבלות להגן על השכחה המצויה :

ה יהיה לו סכין מתוקן גנוז ברעף
הנחלק מוכן לו לשמרו יפה מכל

פגע רע :
ו יכין לו אבן משחזת אבל הסכין כד
שאם יארע קלקול בסכין לא יכבד
לו תקנתו :

ז יהיה זהיר ברוחו לברוק הסכין יפה יפה
בכוונת הלב וביישוב הדעת יזהיו ידיו
ולבו אמונה לבוין אל השערה וללא

יחטיא כי דמו בנפשו הוא :

אחר בדיקת הסכין אבישרא ואטופרא
ואתלת דוחתא יברקו במראה עיניו
בחודו של סכין כי פעמים רבות יבחין
בחוש הראות מה שלא הבחין בחוש

המישוש :

מידאה לו כאלו גהינם שתוחרו לו
מתחתיו כי כל המקלקל בשחיטתו
ה"ז מאכיל נבלות לישראל .

יזהר על כל ספק שיבוא לו לילך אצל
בקי . וכשלא ימצא לשאול יחמיר .
לא יאמר מה שלא שמע מרבו .

לא יתחיל לשחוט רק אחר היוותו בן
יה שנה כי אד שכלו מיושב ולפחות
בן טו שנה . אם לא בשעת הדריהק
שאז יוכל לחנך עצמו בן יג שנה :

תושלבע :

R 2397
MS 9655

04460

Questo Libro è di S. Michele

Tom. I.

יפאר ענוים בישועה: ועליו חסידים כבוד,
 ירננו על משכבותם: רוממות אל בגרונם,
 זחרב פיפיות בידם: לעשות נקמה בנוים,
 תוכחות בלאמים: לאמר מלכיהם בזקים,
 ונכבדיהם בכבלי ברזל: לעשות בהם משפט
 כרתוב, הדר הוא לכל חסידיו, הללויה:
 הללויה, הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו:

שמן המור

פירוש ע"ט

דיא מלאכים ויין אונטען, ווען הקב"ה
 וועט שיקען אסלאף פון היסער אויף די
 ערד, וועט דער מלאך לויפן געשווינגט
 אויף דיא ערד ווייל דער עיקר וואהנונג
 פון די מלאכים וועט ויין אויף די ערד:

מיט הילף: יעזו ויי חסידים
 וועלן זיך פרייען מיט דעם פבוד
 וום ויי האפן אונ ויי וועלן זינגן
 אז ויי וועלן זיין אין לאנד בא-

רועט: רוממות מיט זייער האלו וועלן ויי דר ציילען גאטס גרום-
 קייט אונ דורך דעם וועלן וייא זיך שטארקן גלייך ווי ויי מעכטן
 האלטן אין זייערע הענט שווערדן וום זענען גישארפט פון
 צוויי זייטן: געשית צוה טאן אנקמה און די היידן אונ אשטראין אין
 די זעלבע: גאסיר זייערע קיניגע פינדען מיט קייטען אונ זייערע
 עדרות מיט אייזערנע קייטען: געשית צוה טאן אין זיי דעם משפט
 פון פסוק: דער משפט איז שוין צו אלע זיינע חסידים ווען זיי
 האפען אין גענומען דאס לאנד פנען, לויפט גאט:
 ה' לוייה, לויפט גאט מיט זיין היליקייט:
 זיין שטארקן הימער: הללויה לופט אים מיט

עולם העשיית
 אשכנזי
 אשכנזי
 אשכנזי

תפלת שהרית
ביתנו אלהים יי פירושנו שמו לבנו, הודו עבדך
נשקנו: וידם קרן לעמו, והתלה קבל הסדור, לביני ישראל
עם קרוב, הלקונה:

התפלה שהרית לוי שיר הודו, תהלתו
התלה הסודים: שמה שרעל בעשית בני
מין ונלו ממלכום: תהלת שמו במחול
בתר ונמור ימורו לו: כי רועה יי בעמו.

פירוש עים

שמו המור

פירוש עים
ביתנו אלהים יי פירושנו שמו לבנו, הודו עבדך
נשקנו: וידם קרן לעמו, והתלה קבל הסדור, לביני ישראל
עם קרוב, הלקונה:

פירוש עים
ביתנו אלהים יי פירושנו שמו לבנו, הודו עבדך
נשקנו: וידם קרן לעמו, והתלה קבל הסדור, לביני ישראל
עם קרוב, הלקונה:

פירוש עים
ביתנו אלהים יי פירושנו שמו לבנו, הודו עבדך
נשקנו: וידם קרן לעמו, והתלה קבל הסדור, לביני ישראל
עם קרוב, הלקונה: